

Η ανατολική θρησκευτικότητα με τη ματιά ενός Δυτικού

Πολιτισμός / Ταξιδεύοντας

Μοναχός Ilie Bobaianu, Αγιογράφος

[Προηγούμενη δημοσίευση:<https://www.pemptousia.gr/?p=174097>]

Κατάλαβα τότε γιατί μερικοί από τους Δυτικούς που γνωρίζουν εντελώς επιφανειακά τις θρησκείες, βλέπουν την Ορθοδοξία να συγγενεύει με τον θιβετιανό βουδισμό. Θυμάμαι πως μια φορά, ένας κύριος από τον αριστοκρατικό κόσμο της Αγγλίας, βλέποντας την επιγραφή «Ο ΩΝ» από το στεφάνι του Χριστού σε μία δική μας βυζαντινή εικόνα, εξηγούσε λανθασμένα στην παρέα του ότι είναι η λέξη «ΟΜ» η «ΑΥΜ» από την βεδική διδασκαλία που επεξεργάστηκε ο Βούδας, οπότε και εγώ επεμβαίνοντας, έκανα την πρέπουσα διόρθωση. Σε σύγκριση με τον ινδουισμό, η βουδιστική διδασκαλία φαίνεται να είναι πιο εξελιγμένη, πιο επεξεργασμένη διανοητικά. Πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ο θιβετιανός βουδισμός δεν είναι ο γνήσιος βουδισμός Χυναυάνα (Hynayana), αλλά μία μεταγενέστερη μορφή που ονομάζεται Μαχαϊάνα (Mahayana).

Εάν στην Ινδία είδα ότι στους ινδουιστικούς ναούς επικρατεί η γλυπτική, στην θιβετιανή τέχνη παρατήρησα μία έντονη γεύση για την ζωγραφική (τοιχογραφία), με χρώματα πολύ ζωντανά και συνθέσεις πολλές φορές αρκετά φορτικές. Παρόλα αυτά, η ατμόσφαιρα στα μοναστήρια τους, όπως μου διηγήθηκαν όσοι επισκέφθηκαν την μονή Jokhang, κοντά στην Λάσα, είναι παγωμένη, εχθρική. Έχεις την αίσθηση ότι βρίσκεσαι περισσότερο σε ένα στρατόπεδο παρά σε ένα τόπο προσευχής. Εκεί επικρατεί ένα πνεύμα εκπαίδευσης, πειθαρχίας, και όχι τόσο πνεύμα πραότητας και ταπεινοφροσύνης, όπως στα δικά μας μοναστήρια. Όταν το γκρουπ ήρθε στο μοναστήρι, οι νεότεροι μοναχοί ήταν μαζεμένοι σε ομάδες από 5-6 άτομα έχοντας και ένα προϊστάμενο, ο οποίος είχε το ρόλο του διδασκάλου. Τους μάθαινε κάποιες μυστικές χειρονομίες (mudra), που η καθεμιά εκφράζει κάτι, μια μυστική ενέργεια, μια δύναμη (mandala), και όταν οι νέοι δεν ήξεραν το νόημά τους, ο προϊστάμενος τους χτυπούσε αρκετά γερά με την παλάμη στο κεφάλι. Έβγαζαν και κραυγές σε όλη αυτή την σκηνή, την οποία την τραβήξαμε κρυφά με κάμερα και έτσι την είδαμε και εμείς, οι οποίοι δεν πήγαμε στον ναό.

Η επιβεβαίωση

Η επαφή μου με τον ινδουισμό και τον βουδισμό αυτές τις ημέρες που έμεινα στην Ινδία, το Νεπάλ και το Θιβέτ ασκήσανε μία επίδραση στην καρδιά μου, η οποία ανατράφηκε και μορφώθηκε με το χριστιανικό ορθόδοξο μοναχικό πνεύμα, όχι βέβαια προς μίμηση και αποδοχή της πλανεμένης γνωσιολογίας και ζωής τους, αλλά προς θαυμασμό του αληθινού και ζώντος Θεού, του ενανθρωπήσαντος Ιησού Χριστού και της ελευθερίας που έχει δώσει στον άνθρωπο. Όμως είμαι βέβαιος ότι όχι όλοι που επισκέπτονται η θα επισκεφθούν εκείνους τους τόπους θα δουν και θα αισθανθούν τα πράγματα με το ίδιο πρίσμα, όπως δηλαδή τα αισθάνθηκα εγώ, επειδή είχα αυτό το υγιέστατο στήριγμα στο οποίο ακουμπούσα συνεχώς όσο βρισκόμουν εκεί. Είναι πολλοί ξένοι που πηγαίνουν εκεί ψάχνοντας μία διέξοδο από τον στείρο μηχανισμό του υλιστικού και ευδαιμονιστικού καταναλωτικού πολιτισμού, της τεχνολογικής κουλτούρας.

Οι Δυτικοί των μη ορθοδόξων χριστιανικών ομολογιών πηγαίνουν στην Ανατολή εξαιτίας απουσίας της μυστικής εσωτερικής ζωής. Διότι δεν μπορούν να γεμίσουν το κενό της καρδιάς που αφήνει η καθημερινή ζωή με την ηθικιστική και νοησιαρχική διδασκαλία που προβάλλουν αυτές οι ομολογίες. Είναι και άλλοι που πηγαίνουν εκεί για να κάνουν ιεραποστολή, όμως χωρίς να έχουν το εσωτερικό βίωμα της ευαγγελικής αληθείας, χωρίς την συνεργασία και την εμπειρία της χάριτος του Αγίου Πνεύματος· όχι μόνο δεν καταφέρνουν να παρουσιάσουν μία γνήσια εικόνα της πνευματικής εν Χριστώ ζωής, αλλά και σκορπίζουν έτσι τα ίχνη του ενδιαφέροντος με το οποίο τους υποδέχονται οι καημένοι ειδωλολάτρες.

Ο ινδουισμός και ο βουδισμός προσφέρουν στους πιστούς τους μυστική ζωή, έστω και πλανεμένη. Γι' αυτό και ο μακάριος Γέροντας Παΐσιος τους έβαζε σε καλύτερη θέση από τους σύγχρονους τεχνοκράτες υλιστές και άθεους της Δύσεως. Λατρεύουν το θείο, μπορεί λανθασμένα και πλανεμένα, αλλά με όλη την έφεση της ψυχής τους. Έχουν αρχαία παράδοση και έθιμα βαθιά ριζωμένα στην ύπαρξή τους, έχουν μία μεταφυσική βάση ψηλαφητή και για αυτό νομίζω ότι δεν μπορούν να πειστούν για την απόλυτη προσωπική αλήθεια του Χριστού παρά μόνο μετά από μία πραγματική επαφή με την χριστιανική αγιότητα.

Αυτή ήταν η εμπειρία μου εκεί. Εκτίμησα την τέχνη, πόνεσα για την φτώχεια, αγάπησα τους ανθρώπους, μίσησα την πλάνη και τον εφευρέτη της διάβολο. Κατά την επιστροφή μας για Βουκουρέστι, την Παρασκευή 26 Οκτωβρίου, κάναμε μία στάση στην Κωνσταντινούπολη για να προσκυνήσουμε την Αγία Σοφία. Όταν φθάσαμε εκεί, σκεπτόμενος το μεγαλείο της Ορθοδοξίας, μου ερχόταν να

αγκαλιάσω την γη, ενώ μία σκέψη επέμενε στο μυαλό μου, «καλόν εστιν ημάς ώδε είναι» (Ματθ. 17,4).

Φωτογραφίες: του μοναχού Ilie Bobaianu

<http://bit.ly/2zWwR3V>